

Besispuntennotitie BWO 27-05 Tijdelijke wet maatregelen COVID-19
Rol en positie minister van VWS, burgemeester en voorzitter veiligheidsregio

Stand tot nu toe:

- Doel van Twm is wettelijke grondslag grondrechtenbeperking, cf. brief 1 mei aan TK/EK: "Met wetgeving in formele zin wordt de democratische legitimatie versterkt. Daarbij is van belang dat de hoofdlijnen voor de bevoegdheidsverdeling, maatregelen voor zover die vrijheden en grondrechten van burgers beperken, toezicht en handhaving, rechtsbescherming en procedurele waarborgen volgen uit een wet die in gemeen overleg tussen regering en Staten-Generaal tot stand komt." (Vgl. voorlichting RvS 25-5 aan TK)
- Doel van Twm is terug naar normale bestuurlijke verhoudingen, bevoegdheden toekennen aan burgemeester, cf. brief 1 mei aan TK/EK: "Uitgangspunt voor deze wet zijn de normale bestuurlijke verhoudingen, op basis van de bevoegdheidsverdelingen zoals die onder andere in de organieke wetgeving zijn vastgelegd. Op deze wijze kunnen burgemeesters hun bestaande verantwoordelijkheid voor de handhaving van de openbare orde en het toezicht op openbare bijeenkomsten invulling geven."
- Uitkomst BWO 20-05 en BWO 25-05: bij bovenlokale effecten in de openbare ruimte wordt de besluitvorming getild naar het niveau van de veiligheidsregio.
- **Besispunt BWO 27-05:** wie bepaalt of er sprake is van bovenlokale effecten in de openbare ruimte die het rechtvaardigen dat de voorzitter van de veiligheidsregio de burgemeestersbevoegdheden overneemt?

Besispunt 1. Wie neemt het besluit dat er sprake is van bovenlokale effecten in de openbare ruimte die de bevoegdheidsoverdracht rechtvaardigen? Varianten:

- A. De voorzitter van de veiligheidsregio beslist zelf of de effecten zodanig zijn dat hij, bij uitsluiting van de burgemeester, de burgemeestersbevoegdheden aan zich trekt.

Betekenis: de bevoegdheden van de burgemeester gaan naar eigen inzicht van de voorzitter op hem over; de burgemeester kan schriftelijk aantekenen dat hij van mening is dat de beslissingen die de voorzitter neemt de belangen van zijn gemeente onevenredig schaden; deze aantekening staat niet aan de bevoegdheidsuitoefening in de weg.

- B. De minister van VWS bepaalt of de effecten zodanig zijn dat hij, bij uitsluiting van de burgemeester, de burgemeestersbevoegdheden aan de voorzitter toekent.

Betekenis: de bevoegdheden van de burgemeester gaan - even als nu - door middel van een aanwijzing van de minister van VWS over op de burgemeester; de burgemeester kan schriftelijk aantekenen dat hij van mening is dat de beslissingen die de voorzitter neemt de belangen van zijn gemeente onevenredig schaden; deze aantekening staat niet aan de bevoegdheidsuitoefening in de weg.

Besispunt 2. Vervolgbeslissing bij keuze voor B is de vraag of voor de aanwijzing van de minister van VWS tot bevoegdheidsoverdracht overeenstemming dan wel overleg met de minister van BZK en/of JenV aangewezen is. Varianten:

- A. Overeenstemming: De minister van VWS geeft de voorzitter een aanwijzing na instemming van:

- 1) de minister van BZK
- 2) de minister van JenV
- 3) zowel de minister van BZK als de ministers van JenV

Betekenis: de bevoegdheden van de burgemeester worden door de minister van VWS opgedragen aan de voorzitter; de voorzitter oefent het gezag uit op basis van een aanwijzing van de minister van VWS; de andere minister(s) zijn het met de aanwijzing eens.

- B. Overleg: De minister van VWS geeft de voorzitter een aanwijzing na overleg met:
- 1) de minister van BZK
 - 2) de minister van JenV
 - 3) zowel de minister van BZK als de minister van JenV

Betekenis: de bevoegdheden van de burgemeester worden door de minister van VWS opgedragen aan de voorzitter; de voorzitter oefent het gezag uit op basis van een aanwijzing van de minister van VWS; de andere minister(s) hoeven het niet noodzakelijk met de aanwijzing eens te zijn.

Besispunt 3. Welke derden krijgen het recht een verzoek te doen om tot overdracht van de burgemeestersbevoegdheden aan de voorzitter over te gaan?

- A. De burgemeester van de betreffende gemeente

Betekenis: de burgemeester zelf doet het verzoek dat zijn bevoegdheden worden uitgeoefend door de voorzitter van de veiligheidsregio.

- B. Een andere burgemeester binnen de veiligheidsregio

Betekenis: de burgemeester van een andere gemeente binnen de veiligheidsregio kan verzoeken dat de bevoegdheden van zijn collega-burgemeester, bij uitsluiting van die burgemeester, door de voorzitter worden uitgeoefend.

- C. De voorzitter van de veiligheidsregio

Betekenis: de voorzitter van de veiligheidsregio kan (in geval de minister van VWS de beslissingsbevoegde is) verzoeken dat de burgemeestersbevoegdheden, bij uitsluiting van de burgemeester, door hem worden uitgeoefend.

NB: in de bestuurlijke praktijk kan altijd door eenieder het verzoek worden gedaan, het gaat om het wettelijk verankeren daarvan.